

Eva

Meijer

Een

ord

woo

voor

roman

ee

Coss

Eva Meijer bij Uitgeverij Cossee

Dagpauwoog

Het vogelhuis

De soldaat was een dolfijn

De grenzen van mijn taal

Voorwaarts

Het schuwste dier

Haar vertrouwde gedaante

Zee Nu

Verwar het niet met afwezigheid

Het witste woord

Dagen van glas

Muizenleven

Eva Meijer

Een woord voor

Roman

Cossee
Amsterdam

Voor Eva Cossée

Deel I

1.

Achteloos is het eerste woord. Achteloos gooit Mik een klokhuis in de struiken. Achteloos schuift Uma een stapel kranten opzij voordat ze haar laptop openklapt. Achteloos ondertekent de minister-president een besluit.

Achteloos is geen woord dat vaak wordt gebruikt of veel gewicht heeft. Het verdwijnen van hoi, goedemorgen, welkom, deze, tafel, is – de woorden die Mik tien minuten na het weggooien van het klokhuis gebruikt – of misschien, is, het, wistte, woord, dat, ik, ken – de woorden die Uma net na het verdwijnen van achteloos intypt – of komt, voor, de, bakker – de woorden die de minister-president op hetzelfde moment uitspreekt – zou eerder opgefallen zijn. Net als het verdwijnen van het woord verdwijnen of opvallen.

Achteloos verdwijnt het woord achteloos. Het wordt pas veel later gemist.

2.

Het tweede woord is archaisch. ‘Ouderwets,’ zeggen de mensen. Of: ‘verouderd.’ Of: ‘het heeft betrekking op een zeer oud tijdperk.’ Omdat archaisch een tamelijk archaisch woord is, dat mensen niet vaak meer in de mond nemen, om niet te zeggen: zelden, zelden gebruiken ze veel vaker, is er de eerste ochtend na de verdwijning maar een kleine groep die langer dan normaal naar het juiste

woord zoekt. Eigenlijk zijn het maar drie mensen: een Friese archeoloog die een e-mail aan een collega schrijft, een classicus die aan de Universiteit Leiden onderzoek doet naar het vrouwbeeld in het werk van Euripides en net aan een nieuw artikel begint, en een slager in Zuidlaren die aan de eerste klant van de dag over zijn vakantie in Hongarije vertelt.

3.

De verdwijning van het eerste zelfstandig naamwoord veroorzaakt meer reuring. Ekster. Kraaiachtige vogel, *Pica pica*. Het woord is gevormd uit de Protogermaanse elementen 'ag' (wat waarschijnlijk puntig betekent) en 'str' (ster/staart/gewoon een uitgang). De etymologen denken dat het woord komt van een dier met een puntige staart of een dier met een puntige snavel. Een ongeluksvogel, die de regen meeneemt, door de duivel is gezonden, met mensen kan praten. Een taboewoord, dat zich toch, zoals de ekster zelf in het land, in de Nederlandse taal heeft gevestigd. Maar misschien ontstond de vogelnaam door verwarring met de Picus, de specht, die een hakster is. Of is er een verband met tjoenster, het Friese woord voor heks, want de ekster is een heksenvogel. En een rover. Het is een hard woord, ekster, zo zwart-wit als het dier zelf en even veelvoorkomend. Raaf zou niet zo snel opgemerkt zijn, maar eksters zijn overal.

‘Hoe heten die zwart-witte praatvogels ook alweer?’ vraagt Uma aan Nadia, met wie ze haar werkkamer in een voormalig schoolgebouw deelt. ‘Formaat kauw. Ik ben ineens hun naam kwijt.’